

ליל שבת קודש פרשת שופטים ה'תשנ"ט

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סוף סי' ב', המדבר מכלי זיינו של משיח שהוא תפילה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על תמצית דברי רביז"ל בתורה זו), עיקר כלי זיינו של משיח הוא התפילה, וכל הכבישות שיכבוש הכל משם וכו', והעיקר שיקשר עצמו בתפילתו לצדיקי אמת שבדור, כי הם יודעים לעלות את התפילה לשרשה, בבחינת (שמות ל"ט) ויביאו את המשכן אל משה וכו', ויקם משה את המשכן, כי הוא יודע לאעלא שיפא בשיפא ולעשות אותה קומה שלימה וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה עיקר כלי זיינו של משיח, והוא באמת עיקר כלי זיינו של כל איש ישראלי, הוא חרב התפילה, שיפתח את פיו לדבר אליו יתברך בתמימות ופשיטות גמור, כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, כי זהו עיקר הכח והגבורה של כל אדם, לכבוש את כל המלחמות שלו ברוחניות ובגשמיות, רק להתפלל אליו יתברך ולבקש ממנו יתברך עזר וסיוע בכל עניו, כי אלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו אי אפשר לו לעשות שום דבר כלל, ומיד שאדם מכיר זאת היטיב, ומתפלל אליו יתברך על כל צרכיו הרוחניים והגשמיים, הרי הוא מקבל סייעתא דשמיא נוראה מלמעלה, וזוכה לראות נסים נגלים למעלה מן הטבע על כל פרט ופרט של החיים, וזה צריך להיות עיקר עסקו של האדם בכל ימי חייו, להרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך, ולבקש מלפניו יתברך על כל דבר, ולא יספיק עצמו עם התפילות הקבועות לבד, אלא ירבה בתפילה והתבודדות יומם ולילה, להוסיף תפילות ובקשות מקירות לבו אליו יתברך, עד שירחם עליו מלמעלה ויקרבהו באמת לעבודתו, ואז בוודאי יזכה לראות נסים וישועות גדולות ברוחניות ובגשמיות בכל עניו, ויזכה לכל טוב אמיתי ונצחי.

והנה רביז"ל אומר כאן, שצריך כל אחד לכונן בתפילתו שיקשר עצמו לצדיקים שבדור, והענין בזה, כי דייקא מן הצדיקים שבדור האדם מקבל את כל כוחו והתחזקותו לעסוק בתפילה והתבודדות כראוי, כי הרבה חלישות הדעת ובלבולים עוברים על כל אחד הרוצה לעסוק בתפילה, כי הבעל דבר מחליש דעת האדם בכל

מיני בלבולים כאילו אין תפילותיו חשובות למעלה, וכאילו מן השמים אין צריכין את התפילה שלו, וכן מצד שני הוא מנסה לקרר האדם באומר לו, שכבר התפלל מספיק, ואינו צריך להתפלל עוד, וכן שאר כל מיני בלבולים ומניעות ועיכובים שיש על עבודת התפילה, ולכן על כל זה צריכין לקשר עצמו לצדיקים אמיתיים שבדור, שמגלים ומפרסמים עבודת התפילה בעולם, והם מחזקים בני אדם לעסוק בתפילה ובהתבודדות בכל מה שרק עובר עליהם בחייהם, ואף פעם לא להפסיק מתפילתם ולהניח את חרב התפילה מידם, כי כל זמן שאדם אוהז את חרב התפילה בידו, הוא מובטח שינצח את המלחמה, אבל מיד שמניח חרב התפילה מידו, הוא אבוד לגמרי רחמנא ליצלן, ולכן צריכין למסור נפשו בכל מיני אופנים להיות מקורב ומקושר אל צדיקי אמת כאלו שמגלים ומפרסמים את עבודת התפילה בעולם, ועל ידי שמקשר עצמו אליהם בקשר חזק כל תמוט, על ידי זה יהיה מובטח שגם הוא יעסוק בתפילה כל ימי חייו, ויזכה לכבוש את כל המלחמות שצריך לכבוש, ויזכה לכל טוב אמיתי ונצחי בזה ובכא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקשיר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב בפרשת השבוע (דברים י"ז) ובאת אל הכהנים הלויים ואל השופט אשר יהיה בימים ההם, ודרשו על זה חכמינו הקדושים (ראש השנה כ"ה): אין לך אלא שופט שבימך, יפתח בדורו כשמואל בדורו עיין שם, ולכאורה איך יובן זאת? הלא כל אחד יכול לקרב עצמו אל כל מאן דהו אפילו פוחז וריק, ויאמר שהוא שופט שבימיו, ויביא הוכחה מדברי חכמינו הקדושים הנ"ל, יפתח בדורו כשמואל בדורו, ואם כן איך יכולים לדעת מי נקרא צדיק ומנהיג הדור באמת? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי עיקר מעלת הצדיק האמת שבדור, כשמגלה ומפרסם עבודת התפילה בעולם, בבחינת (שמות מ') ויקם משה את המשכן, שהצדיק שהוא בחינת משה, הוא מקים את התפילות של כל נשמות ישראל, ומכניס עבודת התפילה בתוך כולם, וזה מצינו אצל יפתח, שאף על פי שהתלקטו אליו אנשים פוחזים וריקים, וכמו שכתוב (שופטים פרק יא) ויתלקטו אל יפתח אנשים ריקים ויצאו עמו, והוא בעצמו היה בן אשה זונה, וריחקו אותו בני משפחתו ואנשי עירו, אף על פי כן כתיב אצלו (שם), וידבר יפתח את כל דבריו לפני ה' במצפה, ששפך לבו בתפלתו אליו יתברך, ודבר זה לימד ופירסם לכל המקורבים שלו, ולכן שקלו אותו חכמינו הקדושים כשמואל הנביא, ואמרו, יפתח בדורו כשמואל בדורו, כי גם אצל שמואל מצינו (שמואל א' ט"ו) ויחר לשמואל ויזעק אל ה' כל הלילה, וזה היה עיקר עסקו של שמואל הנביא, וכמו שכתוב (תהלים צ"ט) משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו, ולכן כל צדיק ומנהיג הדור שמגלה ומפרסם עבודת התפילה בעולם,

בוודאי אליו ראוי להתקרב, ויזכה האדם לכל טוב אמיתי ונצחי על ידיהם, והשם יתברך יזכינו להתקרב אל צדיקי אמת שבדור, ולקבל מהם עבודת התפילה, עדי נזכה לעסוק בתפילה והתבודדות כל ימינו, ונזכה להכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת שופטים ה'תשנ"ט

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל, במעשה מבערגיר ועני דף רי"ח עיין שם.

והלך הבחור הנ"ל במדבר, והיה הולך והולך, עד שנתרחק מן הספר; ורצה לשוב, ולא יכול; וכל מה שרצה לשוב, נתרחק יותר ויותר, עד שראה שאי אפשר לו לשוב, וילך באשר ילך והלך שם במדבר, והיה בידו קשת שהיה מציל עצמו נגד החיות רעות שבמדבר, ומצא שם איזה דברים לאכול והיה הולך והולך, עד אשר יצא מן המדבר ובא אל מקום (ישוב), שהיה שם מקום פנוי, והיה שם מים ואילנות סביב של פירות, והיה אוכל מן הפירות ושותה מן המים, ונתישב בדעתו לישב שם מספר ימי חיו, כי בלא זה קשה לו לשוב אל הישוב, ומי יודע אם יגיע עוד למקום כזה, אם יניח המקום הזה וילך לו?! על כן היה בדעתו לישב שם ולחיות שם ימי חיו, מאחר שטוב לו שם, שהיה לו הפירות לאכול והמים לשתות, ולפעמים היה יוצא ורובה בקשתו ארנבת או צב, והיה לו בשר לאכל, גם היה צד לעצמו דגים, כי היה שם דגים טובים מאד בתוך המים, וייטב בעיניו לבלות שם ימי חיו.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל ממשיך לספר, והלך הבחור הנ"ל במדבר, והיה הולך והולך, עד שנתרחק מן הספר; ורצה לשוב, ולא יכול; וכל מה שרצה לשוב, נתרחק יותר ויותר, עד שראה שאי אפשר לו לשוב, וילך באשר ילך

והלך שם במדבר, כי כשאדם מתחיל לתעות מן הדרך הישר, והוא עדיין בחור צעיר, בתחילה עוד בקל לו לחזור אל הדרך הנכון, כי עדיין מכיר את הקול של הקדוש ברוך הוא שאך ורק שמע בעולם העליון לפני שיצא לאוויר העולם, אבל כשאדם ממשיך ללכת בדרכים מקולקלים, והולך ותועה מדרך אחד לדרך שני, אזי כבר קשה מאד לחזור אל מקומו הראשון, כי כבר נתרחק הרבה, וגם שכח את הקול של הקדוש ברוך הוא שקורא אליו לחזור, והולך ותועה כמו במדבר שמם, ואי אפשר לו לתת עצה לנפשו (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ר"ו), ולכן צריכין להזדרז לעשות תשובה כל מה שהוא יותר צעיר.

והיה בידו קשת שהיה מציל עצמו נגד החיות רעות שבמדבר, כי הקשת הוא התפילה בחינת (בראשית מ"ח) בחרבי ובקשתי, ותרגום אונקלוס, בצלותי ובבועתי (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ב'), וכשאדם עוסק בתפילה הוא יורה חצים ההורגים את הקליפות (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' פ"ג), ועיקר הכלי זיין של האדם נגד החיות רעות שהם המחשבות זרות (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רל"ג), הוא חרב וקשת התפילה, להתפלל הרבה אליו יתברך בתפילה ובהתבודדות, עד שיזדכך מוחו ומחשבתו, ויזכה למחשבות קדושות וטהורות הדבוקות בו יתברך תמיד.

ומצא שם איזה דברים לאכול, כי כשאדם עוסק בתפילה, אזי סוף כל סוף יבא גם לידי לימוד התורה, שזה עיקר האכילה להנשמה, בבחינת (משלי ט') לכו לחמו בלחמי, היינו לחמו של תורה, וזה עיקר התכלית של האדם, ללמוד ולתהפלל, וכמו שפעם התבטא רביז"ל ואמר, מה יש לאדם לעשות בזה העולם, רק להתפלל ללמוד ולהתפלל, כי על ידי שאדם מתפלל לפניו יתברך, על ידי זה זוכה לבוא ללימוד התורה, ולכל הטובות שבכל העולמות (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ק"א).

עד אשר יצא מן המדבר ובא אל מקום (ישוב), שהיה שם מקום פנוי, וזה היה עיקר התקווה שלו, שמצא לעצמו מקום פנוי וריק שאין שם שני אדם, ושם היה יכול להתבודד עצמו עמו יתברך, ולפרש לפניו יתברך כל שיחתו, כי זהו עוצם מעלת ההתבודדות, שהוא התפילה במקום פנוי וריק שאין שם בני אדם, שעל ידי זה האדם מתייחד עצמו עמו יתברך, ומתוודה לפניו יתברך, ועל ידי זה זוכה לתקן את כל אשר עוות בימים הקודמים, ורי"ק הם אותיות קר", כי על ידי שאדם מייחד עצמו עמו יתברך במקום ריק ופנוי, ומפרש כל שיחתו לפניו יתברך, זוכה לתקן את כל אשר פגם בפגם הברית רחמנא ליצלן, וזוכה לדבק את עצמו בו יתברך באמת.

והיה שם מים ואילנות סביב סביב של פירות, והיה אוכל מן הפירות ושותה מן המים, ונתישב בדעתו לישב שם מספר ימי חיו, כי בלא זה קשה לו לשוב אל הישוב, ומי יודע אם יגיע עוד למקום כזה, אם יניח המקום הזה וילך לו?! על בן היה בדעתו לישב שם ולחיות שם ימי חיו, מאחר שמוכ לו שם, שהיה לו הפרות לאכול והמים לשתות, כי מים מרמז על התורה הקדושה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (בבא קמא פ"ב.) אין מים אלא תורה, ואילנות ופירות הם החידושין שיוצאים מן התורה הקדושה, ועל ידי שמצא לעצמו מקום פנוי וריק לעבודת השם יתברך, היה טוב לפנוי לעסוק שם בתורה ובתפילה, ולבלות ימי חיו, כי זה עיקר תכלית ביאת אדם לעולם הזה, לעסוק בתורה ובתפילה ובעבודת השם יתברך, וכשיש לאדם יישוב הדעת האמתית, הוא מבין היטיב שאין טוב יותר מזה, היינו לברוח מכל הבלי עולם הזה, ולעסוק בתורה ובתפילה, כי אדם לעמל יולד (איוב ה'), ואיך שיהיה יצטרך לעמול בימי חיו, ואם כן יותר טוב שיהיה עמלו בתורה ובתפילה, ואז ישאר לו השארה נצחית מכל עמלו אשר יעמול תחת השמש, מה שאין כן עמל אחרת בהבלי עולם הזה, הוא רק בחינת מ'אבד ע'צמו ל'דעת שהוא ראשי תיבות ע'מ'ל', כי מאומה לא ישא בעמלו, ולא ישאר לו כלום, ולכן מיד שאדם זוכה למצוא לעצמו מקום פנוי וריק שיכול לעסוק שם בתורה ובתפילה, בוודאי כדאי לו לישאר שם ולא לעזוב את המקום כלל.

ולפעמים היה יוצא ורובה בקשתו ארנבת או צבי, והיה לו בשר לאכול, ארנבת וצבי מרמזים על מדת הזריזות, כי הם הזריזים שבחיות, ולבחור צעיר העיקר היא מדת הזריזות, להזדרז מאד בעבודת השם יתברך ולחטוף הרבה תורה ותפילה בכל יום ויום, וכמו שאומר רביז"ל בספר המדות (אות תשובה סי' ע"ג) העבודת שאדם עובד את השם בבחרותו, כל יום ערכו יקר משנים רבות של עבודה לעת זקנותו, וידוע לנו שמוהרנ"ת ז"ל היה זריז נפלא מאד, עד שגם הרה"ק מברדיטשוב זי"ע התפלא מאד מזריזותו, והיה מוהרנ"ת ז"ל נוהג גם לישון מעט מאד, ופעם שאלו אותו על זה, ואמר שעל ידי שהתרגל עצמו במדת הזריזות, לכן גם בשנה הוא זריז... ומי שמרגיל עצמו במדת הזריזות זוכה למלאות כל יום ויום בהרבה טוב אמיתי ונצחי, אשרי לו.

גם היה צד לעצמו דגים, כי היה שם דגים טובים מאד בתוך המים, וייטב בעיניו לבלות שם ימי חיו, הדגים מרמזים על העבודה הקדושה של הצדיקים הנקראים דגים (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ב'), כי הם תמיד עולים ומייחדים ייחודים עליונים שהם יחודי הד' עלומות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, עם הג' כתרים שלהם קס"א קמ"ג קנ"א, וזהו

אותיות ד"ג, ד' עולמות עם ג' כתרים, כי על ידי שאדם מתמיד מאד בתורה ובתפילה, ומתבודד עצמו הרבה עמו יתברך, על ידי זה נפתח לפניו אורות העולמות עליונים, וזוכה לדביקות אמיתי ונצחי בו יתברך, והשם יתברך יזכינו לבלות ימינו ושנותינו בתורה ובתפילה ובעבודת השם יתברך, עדי נזכה לדביקות אמיתי בו יתברך ולהכלל בו לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת שופטים ה'תשנ"ט

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביו"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רפ"ו, המדבר משערי גן עדן ומלימוד פוסקים, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביו"ל אומר, כי יש גן-עדן, והם שני בחינות: גן ועדן, והם בחינת חכמה עלאה וחכמה תתאה, כי עיקר תענוג גן-עדן הוא השגת חכמת אלקות, היינו חכמה עלאה וחכמה תתאה, שהם בחינת גן-עדן כנ"ל, אך לזכות לזה אי אפשר כי-אם על-ידי השערים, כי יש שערים, היינו בחינת שערי גן-עדן, שעל-ידי-זה זוכין ליכנס לגן-עדן, דהיינו להשגת חכמה עלאה וחכמה תתאה, אך אלו השערים גנוזים וממונים בארץ, בחינת (איכה ב'): "טבעו בארץ שעריה"; וצריכים לזה בעל הבית על הארץ, שיחיה מושל בארץ, שיוכל להוציא ולהקים ולהעמיד השערים שנמבעו בארץ: ודע, שעל-ידי למוד פוסקים זוכין להיות מלך ומושל בארץ, ואז יכולין להעמיד ולהקים השערים שטבעו בארץ, וזה בחינת (משלי כ"ט): "מלך במשפט יעמיד ארץ" 'במשפט' דיקא, הינו על-ידי משפט, שהוא משפטי ודיני התורה, דהינו למוד פוסקים, שמכררים משפטי ודיני התורה, על-ידי-זה נעשה מלך ומושל, ועל-ידי-זה יוכל להעמיד ארץ, ואז מעמיד ומקים ומגלה השערים שטבעו בארץ, שעל-ידי-זה זוכין לגן-עדן כנ"ל: וזהו: "שפטים ושטרים תתן לך בכל שעריך וכו' לשבטיך" (דברים מ"ו) "שבט" ראשי-תבות ט'בעו ב'ארץ ש'עריה (הינו השערים שנמבעו בארץ), וזהו: שפטים ושטרים תתן לך וכו'; כי השופטים ושטרים, שהם בחינת המנהיגים

והמושלים בארץ, וזהו שופטים דיקא, כי העיקר על-ידי משפטי התורה, בחינת פוסקים, בחינת: "מלך במשפט יעמיד ארץ", על-ידי-זה נתגליון השערים שנמבעו בארץ וזהו: תתן לך בכל שעריך לשבטיך, כי השופטים ושומרים מקימין השערים שנמבעו בארץ וזהו בכל שעריך לשבטיך", כי הם מקימין ומגליון השערים שנתעלמו, בחינת טבעו בארץ שעריה; הם מקימין אותם על-ידי המשפט שלהם, דהינו לימוד פוסקים, בחינת: "מלך במשפט יעמיד ארץ", כנ"ל, עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מגלה לנו כאן סוד נפלא מסודות הבריאה, איך הגן עדן נמצא כאן בזה העולם, ואיך שכל אדם יכול לזכות ליכנס בה ולטייל בתוכה כפי רצונו, והענין, כי יש גן ויש עדן, והם שני בחינות, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ד:): גן לחוד ועדן לחוד, גן הוא חכמה תתאה, שהוא בחינת התורה הקדושה הגנוזה בתוך כל פרט ופרט של הבריאה, כי יש נ"ג פרשיות בתורה, שהם בגימטריא ג"ן, והם כוללים כל ההלכות והסיפורים של התורה מבראשית עד לעיני כל ישראל, ועל ידם מתגלה איך שבכל הדומם צומח חי ומדבר של הבריאה גנוז רצונו יתברך, כי בכל פרט מהם יש המון הלכות ודינים, כגון ההלכות הקשורות אל הדומם, כמו החופר בור ברשות הרבים, והבונה בית נגד חבירו וכו', וכן בצומח, כל ההלכות התלויות בארץ, כמו תרומות ומעשרות, ואיסור כלאים וערלה וכו', וכן בחי, כל ההלכות של בעלי חיים ומאכלות אסורות וכו', וכן במדבר, כל ההלכות שבין אדם לחבירו, הרי שבתוך כל פרט ופרט של הבריאה יש המון הלכות המלמד אותנו איך להתנהג בהם, וכן כל הסיפורים של תורה, מכולם יוצאים לימודים והנהגות ישרות לכל הדורות, כי מעשה אבות סימן לבנים, הרי נ"ג פרשיות שבתורה הם כמו ג"ן נהדר, שצריך כל אדם לטייל בהם ולמצוא אלקותו יתברך על ידי התורה הקדושה, וכל זה נקרא חכמה תתאה, כי היא החכמה שנמצא בתוך הבריאה התחתון והגשמי הזה, אבל יש גם בחינת עדן שהיא בחינת חכמה עלאה, עידונא הנחלא, היינו המשכת רוחניות אלקות בתוך פרטי הבריאה, כי מלבד ההלכות הפשוטות שיש בתוך בכל פרטי הבריאה, יש גם רזין וסתרי אורייתא בתוך כל פרט ופרט, וכשאדם זוכה לעינים זכות וטהורות, אזי רואה אלקותו יתברך בתוך כל דבר ממש, ושומע איך שמכל הבריאה צועק כבודו יתברך, ואת עוצם התענוג הנפלא הזה אי אפשר לשער כלל, כי כשנתגלה לפני האדם העדן העליון שיש בתוך גשמיות הבריאה, אזי נתעלה ונתהפך לאור רוחני, וכבר מרגיש איך שגם גופו הגשמי ושאר כל הבריאה הם כמו כיסוי לאלקותו יתברך, ומרגיש תענוגי הגן בזה העולם ממש, אשרי לו.

והנה עיקר העבודה לקשר הגן והעדן ביחד, שיהיה גן עדן ממש, והוא על ידי שאדם לומד כל משפטי ודיני התורה, ומקיים אותם, וגם מכנים עצמו בלימודי אלקות, ומתפלל ומתבודד הרבה עמו יתברך עד שזוכה להרגיש את הרוחניות שבתורה, כי צריכין את שניהם ביחד, ואחד בלי השני אין לו שלימות כלל, כי מקודם בוודאי צריכין ללמוד את כל הלכות ודיני התורה, פשוטם כמשמעם, ולקיים אותם, ולדעת שאין שום דבר הפקר כלל, רק כל הבריאה מקושרת אל הלכות התורה הקדושה, כי על שם זה אנחנו מברכים כל יום ברכות התורה, ברוך אתה ה' נותן התורה, לגלות שאנחנו לומדים את התורה כדי להכיר את נותן התורה על ידי הלימוד שלנו, וכמבואר בב"ח אורח חיים סי' מ"ז ענין זה עיין שם, כי ללמוד את התורה לשם חכמה בעלמא אין לזה שום מעלה כלל, אדרבה אם לא זכה נעשה סם המוות רחמנא ליצלן (יבמא ע"ב:), העיקר ללמוד את התורה על מנת לקיים אותה, ולהכיר את השם יתברך מכל הלכה והלכה, ולכן לפעמים יש בעלי משא ומתן שהם עושים את התורה ממש, כי הלומד הסוגיא של המחליף פרה בחמור, או דיני משקולות וכו', יתכן שאף פעם לא יבא לקיים את זה, והכל נשאר אצלו בלימוד בעלמא, אבל הבעל משא ומתן שעוסק בכל זה בפועל ממש, ונוהר לקיים את ההלכות קלה כחמורה, הרי הוא מקיים את התורה ממש, וכמובא דבר זה בשם הבעל שם טוב הקדוש זי"ע (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ר"פ), אבל אחר שזוכין ללמוד את הלכות התורה, אזי גם צריכין ללמוד פנימיות התורה, ולדעת שמאיר אלוקותו יתברך מתוך כל פרט ופרט של התורה, ובדבר זה היה קצת חילוקי דיעות במשך הדורות בין החסידים והמתנגדים, כי החסידים אמרו שכל דברי התורה מרמזים על דברים עליונים, והמתנגדים חלקו על זה, ואמרו שבשעה שלומדים ארבע אבות נזיקין בפשוטן, אזי מקיימים את כל העולם כולו, ובאמת לפי דברי רביז"ל, זה וזה אמרו דבר אחד ואין שום חילוק ביניהם כלל, כי זה ענין חכמה עלאה וחכמה תתאה, שהם הגן עדן שנמצא בזה העולם ממש, שבוודאי בתוך כל פרטי הבריאה יש חכמה תתאה שהם ההלכות הפשוטות שנמצאים בתוך כל פרט ופרט, וכשאדם מקיים אותם בוודאי הוא ממשיך חיות וקיום לכל הבריאה כולה, אבל באותו עת יש גם בוודאי חכמה עלאה שהם הרוחניות אלקות שגנוז בתוך כל פרט ופרט, וכל דברי התורה מרמזים על דברים עליונים מאד, כי אלוקתו יתברך מאיר בתוך כל תיבה של התורה הקדושה, ואין שום מציאות בלעדו יתברך כלל.

וזהו מה שרביז"ל אומר כאן, שיש שערי גן עדן בזה העולם, אבל השערים טמונים בארץ, וצריכין בעל הבית ומושל בארץ שיוכל להקים ולהעמיד השערים שנמבעו בארץ כדי שיוכלו ליכנס בתוכם, כי כל אחד ואחד כפי גשמיותו וגסותו, שהוא

שקועה בגשמיות הארץ, כך נדמה לו כאילו לימוד התורה הוא חכמה בעלמא, ואינו זוכה לראות את האלקות שיש בתוכה, אבל על ידי שיש בעל הבית שהוא מושל בארץ, שהוא בחינת הצדיק האמת שמגלה את כל ההלכות שיש בתורה הקדושה, הוא מראה לכל הבריות איך שכל פרטי הדומם צומח חי מדבר מקושרים אל הלכות התורה הקדושה, ואזי נפתחים עיני האדם לראות ולהשכיל שבאמת רצונו יתברך גנוז בתוך כל פרט של הבריאה, וכן כשהצדיק מגלה את הפנימיות של הלכות התורה, ואיך שיש לימודי אלקות בתוך כל הלכה והלכה, אזי נפתחים עיני הבריות באור גדול מאד, ומתחילים לראות איך הגן עדן נמצא בזה העולם ממש, ויכולים לחיות כאן חיים טובים ונצחיים מעין עולם הבא ממש.

וזהו מה שרביז"ל אומר, שעל ידי לימוד פוסקים זוכין להיות מלך ומושל בארץ, כי הדבר ראש וראשון הוא ללמוד הרבה פוסקים ושולחן ערוך, וכידוע לנו שהקפיד רביז"ל על לימוד פוסקים יותר מן הכל, ואמר שצריך כל אדם ללמוד בכל יום פוסק חק ולא יעבור (שיחות הר"ן סי' קפ"ה), כי על ידי שלומדים הרבה פוסקים, רואים איך שבתוך כל פרט של הבריאה יש תורה, ובאמת השולחן ערוך הוא המסגרת של כל איש יהודי, כי כל החיים של האדם צריך להסתובב סביב השולחן ערוך, ומיד שאדם מתחיל לזלזל באיזה סעיף קטן בשולחן ערוך הוא עלול כבר לצאת לגמרי מגדרי התורה הקדושה חס ושלום, כי השולחן ערוך נתקבל בכל תפוצות ישראל למורה דרך של נשמות ישראל, ואסור לנמות ממנה ימין ושמאל, וכמו שהבטיח המגיד להבית יוסף ז"ל שיוזכה לחבר חיבור כזה שיתקבל בכל תפוצות ישראל בכל הדורות, וזהו ספר השולחן ערוך, וכל מה שאדם מרבה ללמוד שולחן ערוך, ונעשה בקי בהלכה, כך החיים מאירים לו מאד, כי יודע איך לשית עצה לנפשו בכל מיני מצבים שבעולם, ואף פעם אינו אובד את עצמו כלל, ולא עוד אלא מי שנתקבל לשופט ופוסק מובהק, דבריו עושים גם רושם למעלה, וכמו שאומר רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' מ"א) על הפסוק (דברי הימים ט"ז) מופתיו ומשפטי פיהו, שלפעמים הקדוש ברוך הוא עושה מופתים על ידי בעלי הפוסקים, כי כמו שנתקבלין דבריהם כאן למטה בזה העולם, כן נתקבלין דבריהם למעלה בשמים, ונעשים מופתים על ידיהם, וכמו שראינו במשך כל הדורות, שהפוסקים הגדולים, הראו אותות ומופתים להמון נשמות ישראל, וזהו מחמת שלימוד השולחן ערוך הוא העיקר והיסוד לכל יהודי, וכל מה שאדם זוכה ללמוד שולחן ערוך ופוסקים, וכן להיות מקורב לצדיק כזה שלומד הרבה שולחן ערוך ופוסקים, כן זוכה למצוא את שערי הגן עדן בזה העולם, וליכנס בתוכם, ולהתענג בתענוגי הגן עדן, אשרי לו ואשרי חלקו.

וסיפר מוהרא"ש נ"י שפעם בא איזה בן אדם אל החזון איש ז"ל עם שאלה להלכה, והחזון איש ז"ל הגיד לו את פסק החפץ חיים ז"ל בספרו ה"משנה ברורה", אבל הלה לא היה שבע רצון בזה, וטען ואמר, שהחפץ חיים לא היה רב ופוסק, רק בעל הבית, ענה ואמר לו החזון איש ז"ל, בוודאי היה החפץ חיים "בעל הבית", הוא היה "בעל הבית" על הלכות שבת ועל אורח חיים ועל כל השולחן ערוך... וזהו ממש בדברי רביז"ל כאן, שמי שלומד הרבה פוסקים ושולחן ערוך הוא בעל הבית אמיתי והוא מקים ומעמיד את שערי הגן עדן שנמבע בארץ, והבן.

וזהו מה שרביז"ל מסיים לקשר את ענין הנ"ל לפרשת השבוע, שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך אשר הוי"ה אלקיך נותן לך לשכטיך, שופטים ושופטים הם הצדיקים ובעלי הפוסקים שמגלים את התורה הקדושה שיש בתוך כל פרטי הבריאה, וזהו תתן לך בכל שעריך, כי על ידם תמצאו את שערי הגן עדן שנמצאים כאן בזה העולם, רק לעת עתה הם ל"שכטיך", היינו שהם טבועים וגנוזים בתוך גשמייות הארץ, בחינת שב"ט ראשי תיבות מ'בעו ב'ארץ ש'עריה, אבל על ידי הצדיקים ובעלי פוסקים, עולים שערים אלו מתוך גשמייות הארץ, וכולם יכולים ליכנס בתוכם, וזהו ושפטו את העם משפט צדק, היינו שצדיקים אלו ילמדו דעת את העם איך לחיות חיי גן עדן בזה העולם ממש.

וזהו המשך יתר הכתובים, לא תטה משפט לא תכיר פנים, כי מיד שתועים ומטים מדרך המשפט וההלכה, אזי כבר לא תכיר פנים, היינו את פנימיות התורה, ואת האלקות שיש בתוך כל פרט ופרט של הבריאה, ולא תקח שוחד, כי השוחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים, כי מיד שאדם להוט אחר הכסף והממון, ומטה משפט לתאוות נפשו, אזי כבר יש לו עוורון עינים, ואינו רואה אלקותו יתברך המאיר בתוך הבריאה, כי מלבד עונש הגשמי של עוורון עינים, שסומא נחשב כמת רחמנא ליצלן, יש גם עוורון עינים ברוחניות, שאינו זוכה לראות אלקותו יתברך, וזהו סומא אמיתי רחמנא ליצלן, וכמובא בזוהר (תוריע מ"ט:): בענין המצורע, שהוא סגירו דנהורא עלאה, היינו אפילו אם אין רואין על עורו נגע צרעת בפועל ממש, אבל נשמתו מנוגע רחמנא ליצלן, והוא סגור מחוץ למחנה השכינה, ואינו זוכה להרגיש אותה כלל, וכך הוא עונש השוחד, שאם נוטה אחר הבצע להטות משפט בשביל כסף, הוא נעשה עוור רחמנא ליצלן, וכבר אינו רואה אלקות כלל, ויסלף דברי צדיקים, וגם יגרום לו לדבר סרה על צדיקים וכשרים שבדור, כי מיד שאדם נוטה מדברי השולחן ערוך והפוסקים, ויוצא מגדרי ההלכה שנקבע לנו מדורו דורות, הרי הוא בגדר אפיקורוס ופורק עול, והרי הוא מסלף דברי הצדיקים

שאנו חייהם מפיהם, וזהו צדק צדק תרדוף, ודרשו חכמינו הקדושים (פנהדרין ל"ב): הלך אחר בית דין יפה, אחר רבי אליעזר ללוד, אחר רבן יוחנן בן זכאי לברור חיל, אחר רבי יהושע לפקיעין, אחרי רבי לבית שערים וכו', כי כל צדיק וצדיק שבדור מגלה את השערים שנטבעו בארץ, ועוזר לכל נשמות ישראל ליכנס בתוכם, על ידי חידושי תורה שלהם, וזהו למען תחיה וירשת את הארץ אשר הוי"ה אלקיך נתן לך, כי זה יהיה השכר שלך, שתזכה לירש את הארץ העליונה, ולחיות חיי גן עדן בזה העולם ממש, ותתענג על נועם זיו השכינה ממש, והשם יתברך יזיכנו להיות מקורב לצדיקים אמיתיים שמגלים לנו את שערי הגן עדן, ונזכה ללמוד הרבה פוסקים ולהתדבק בו יתברך בדביקות אמיתי ונצחי, מעתה ועד עולם אמן ואמן.

